

“УЙГУ” ТАЛБЫТ СУЛУТТАН АККААСТАММАТ

CHA.

Оо, дойдум, олус да күндүгүн!..

Кызылалык чүөмчүлөр
мүндүүлөр соннууулар,
сперкилэ уу үрдүн ойнууулар...
Буор кутун, нин дайдуу,
сүр ахтан кэллэххэ
күндүтүн дааны сүрөххэ!

ДОИДУМ САЛГЫНА

Кышнын
 чэг-тон салгыны
 хойуу чөйдүн сынпайабын,
Саас күөхтэ
 үөл-үөл салгыны
 сүөгэй курдук мыйстабын,
Сайынын
 ил-көй салгыны
 кымысты утахтанабын,
Күһүнүн
 суй-сай салгыны
 сөрүүн уулуу ыймахтыбын.
Мин дойдум
 сүр-кут салгынын
 кууһан ыларды тыныабын—
Олустук
 диз астынабын,
 дьоллоох курдук санаабын!

КЫМЭХЭ ТӨРӨШҮТ ДЬОННОРО

Кишээхэ төрөөбүт дойдута-дьоһноро
Эйиһин ол оһио күүтэллэр,
Төрөөһүт дьоһнорук үөрүүһүн хонһоро,
Кисэһэтэ, киччүтэ түһэллэр.

Дойдугар хам эрх нүүтэрин билэбин—
Эн ийэн, эн аранг, аймазыг.
Билэбин элнэн-хаанынан бипргэбин—
Ол иһин дойдугар барахын.

Ыраахтан кэлбиккөр үөрүүтүн үлгүстөн
Ийнэкен хараға сырдыра,
«Оронком сылайын кэлэр» диген мэлдьитин
Чэй гэрлэр түбүккү барара.

Эн агаан, быраатын, бэлхэйн буоланнар,
Дээ, нэһел бөрөнү тардаллар,
Ол нэһе кинилэр дууһамын сырдааннар
Ахтылган сыдааны билэллэр...

Ол кэмнэр, ол күннэр букатып ааһаннар
Күннлэр суох буолан хаалбыттар,
Арай, дэ, ахтыбыт дууһаны ааланнар
Өлөхтөр иччитэх тураллар.

Бэл сайны, ардыг, эл нэлэн барагтны
Төһийбэт, түлүйбэт буолазын,
Кураанах тавыгэнээр соботох турагтын
Тулазын эргиччи нөрөгүн.

Ким да суох, уу-чууму ололбут алааска,
Ас сымта тардамма өтөхтөр,
Арай эв төбөтүн хонкутан турадым—
Урукку күннэри ахтадым.

Кийнхэ төрөөбүт дойдута-дьоннор
Эйгнн ол онно күүтэлэр.
Кийнлэр алааснар, өтөххөр суохтара
Кул-курүү санааны үөтэлэр.

СИЭН ДЬОНГГО

Салс хойут тахьрдьа хаар түнэн үлэлхүүтүр,
Сир-дойду үрүүг түүл тунадын сабынар,
Арай мнэ кырамы сизичээним бүтхүүлүүр,
Кып-кыра лалитин ыгычаахтым сансынар.

Хос ырыата:

Ноотоллон да турдар,
Нохтолоох сүрэхкин хамсатар,
Баадьягнаан да хамтар,
Баһаанмык ойигин таңтатар.

Дяон-сэргэ үйэтгэн-үйбэ анлаа
Син дьоннор буолаллар бу кэрэ дөйдүтэ,
Олоххут бүтэһик киннэхэ таптала
Кинилэр буолаллар—сүрөххүт тойуга.

Хос-ырыпта,

Слєд дьонно бүтэһик таптабыт анавар,
Кырдыбыт сүрөхкит үөрүүнөн эппэйэр,
Күн сирин таптаһа сүтэ дини санаар—
Од киһи олоҕо бүтэрдии кэлтэйэр.

Хос ырыата.

Манхайгы танталбыт сөүрүүр уоттарын
Сээн дьоннор санаттан күөдүтөн биэрэхлэр,
Олохпун ордубут арайах сылларын
Сылааһын кинилэр сүрэххэ ытталлар.

Хәс ырыпта.

ЭНШЭТТИНГ ОЛОБУГ
ХАНДАХТЫК ААСПЫТЫН...

Оккупирог оро саас сыздарын санаамыт,
Оскуола диннарын сэрлэн астыбыт,
Ырлахтан нэхиммит, олустук ахтаммыт,
Улантан да барин долгууаа аастыбыт.

Од кишрэн, саллааг хаамталанн бүрдүүт—
Кин-кинэн дэ буолари орохоос эрдэххэ,
Виллэин кыраафас курдугун сөхтүүт—
Түрөгөнтөн ыраатан ор буолан нэлэххэ.

Сын, хонуй, түргэнхик снэгтнээн аавара
Эйнэхэ, оркуула, бэл эмнэ биалибит,
«Кырдьагас кылабыт» дүн ааты аара
Ылгытмыр буолуутан аналмыт эттибит.

Баттахныг хүрэн да буулбутун ивнхгэр
Эн таснар турамзыг сүгүрүс гынныбыт,
Забэхтан дөрөмийг ынавасныг днхгэр
Харахныг ууларын соттунай кдыбыт.

Колдуну, ан кален кылаасар турантын
Этиерин санаабыт аһирэх тылларын,
Олохту дуоскаҕа сэрэнэн тахсантын
Эһиһиттэриг олохун хайдахтык ааспытын...

НЕРЮНГРИ КУОРАТЫМ

Энэ сүртэн урд хүлүүмрүүр,
Харгата өсө сүрднэр, нэнлэр,
Халдан дикн тардан үүсэр, үрдүүр,
Чолбои сулус сөдөн дээрбинлэр—
Нэрюнгри, Нэрюнгри куоратым.

Тугаарыма кишиат кишини курдун
Толбоннуур кыры сарактардаах,
Мулдэу Бодо көмүс курун курдун
Илжон сытар үрдүн хайалардаах—
Нершигри, Нерэпгри нуоратам.

Булчут эбээн саанан кытаан илһинт
Клалэ ханна суулган түснэгэйдэй?
Хайан урут алһар айаншынныт
Куорат туулуучубун сэрэйдитэй?—
Нерюнтри, Нерюнтри куоратым.

Тайда, хайа бүгэр быыстарыгар
Умугаабуат уоту оттубууһут,
Хоту сирбит үлүк кырымытыгар
Иин-биллин Сэргэ туруорбууһут—
Неркүгү, Неркүгү куоратын.

Манган кэлини хоту айанинаара
Саха барда ахсым поёһынаа,
Кини аара туойан дыһэрэтлэргэ
Обус миннэн, үөрэн илэринии—
Нерюнгри, Нерюнгри куоратым.

ҮӨРЭР-КӨТӨР КҮННЭРТЭР

Үгөр-көтөр күнүзгүз
үрүмөчү нәриэтэ
Үрүс Күпү батына
көтө-дайа көтөбүн,
Сыныа көрө симээн
салигитин ситерэи,
Сырдык ача күүхтэрин
кууһун ыллах сымдыарын.

Үүрэр-хөтөр хүншүргөр
 тэмнэ чымчаах нэрнэтэ
 Кэрин тымнэ толору
 ыриа-эйук буолагын,
 Күөхчэй сайын уйгута
 сүтэн-сайдан тураарын
 Хөлөөшүргөр хөлбөөшүгүн
 күнү бидэ түүнэарын.

Үерэр-көтөр бүнийгээр
аралдйар хараагч
Тахсан нйэр саруулыг
мэдийн-куруун санатар,
Имэг-илбис түнхэрэр
тэтгэрхээн уостарыг
Тантал нарын талларын
сабис-санта аахтырар...

ҮЛЭНЭН ҮЛҮНҮЙЭРЭ

Ψυχαναλυση, ορθο ψευδολογια, χαμωκταρα, βιοηιστοιαρα,
 , γεστοροφωιαρα.

ВАСИЛЬЕВ ИВАН ПЕТРОВИЧ

Бу дыма муус устар 5 күнүгөр бийиги улуусунт билилгилэх советский, партийнай үлэһит, персональ-най инженер Иван Петрович ВАСИЛЬЕВ элбикэ ылдыан өлөн туораата.

И. П. Васильев 1926 с. Соловьев нойонлогор Саха АССР үтүөлүк учуутала Петр Митрофанович Васи-льев дьээс көргөһүгөр төрөөбүтэ, 1948 с. Чурапчытаа-гы пердучилищени бүтөрөн Амма сэттэ кылаастах оскуолатыгар учууталлаабыта. Сотору кэминэн об-щественнай үлэһэ дьобурдаах эдэр киһи комсомоль-ский үлэһэ табаарылыбыта. Киһи Чурапчы, Ленский, Ойөөн, Горнай оройуоннарыгар комсомол райкомун ийиксэ уонна бастаах секретардарынан, үөрөх салаа-тын сөбүдүсүйүүнүн үлэһитэ, советский, партий-най үлэһит буолбута. Киһи комсомольский, Урдукү партинай оскуолалары бүтүрбүтэ, тыа хайаайысты-батын техникумугар үөрэнэн зоотехник идэлэммитэ.

1961 сылга Иван Петрович төрөөбүт улуусугар ар-тыллан, партиа райкомун төрүтүк отделеи сөбүдас-сийиин, райсовет исполкомун председателии солбу-баччынан, секретарынан, тыа хайаайыстыбатын бо-родхунсуйаатын туттарыны уонна хачыастабатыгар кыһабынай госинспекторынан уһунуу, табаары-лаахтын үлэһитэ. Дьулуурдаах үлэһэ партийнай тириттэлэр, олохтоох Сэбиэттэр тэрээһиннэрин бо-ро-лутуу, салайар кадрлары үүнүрүнүгэ, үлэ бастыг коллективтарын үкстүгүгэ үтүө түмүктүрдээгэ. Пар-тия уонна комсомол бэринилээх үлэһити, Сэбиэ-тэр уонна атыттарга үрдүк ирдэбиллээх салайааччы, тиһиниһэ тыллаах-естөөх араатар билиһинтэни дьы-ло-сөргүдэ иһитини биллибитэ, общественность атыг-табыллыи ылдыта.

Иван Петрович олохун тйөх сылларыгар улуунуи чулуу дьонноруи ааттарын үлэһитингэ үтүс матыры-ыааи хомуйда, улуус исторياتын үөрэтэр комис-сийи салайан үлэстэтэ.

Дымаатыгар өрүү принципиальной эрээр, киһи-лии үтүө майтылаада, үрдүк культуураада. Эрэл-лээх дьонор, табаарыс, ылдыттымсах хайаайыи, ама-рах ара, аһаһымылаах көргөн этэ.

И. П. Васильев өр сыллаах үтүө суобастаах үлэ-тэ үрдүгүк сыанааламмыта. «Үлэһэ гуйгууи иһин», «1941—1945 сылларга Ага дойду Улуу сэриити сыл-ларыгар кыһаһыиһах үлэһити иһин», «В. И. Ленин тө-рөөбүтэ 100 сылыи бэлэһин. Үлэһэ иһаһыи иһин» уо. д. а. медалларынан наһарадалааммыта.

Үтүөкэниһах дьонор, табаарыс, тыыл, үлэ ветерана, үс өдө таптаалаах араата Иван Петрович Васильев кэ-ро мөрсүөнэ бийиги өйбүтүгөр-сүрөһитигэр өрүү тымылаах буолуода.

А. А. Шадрин, П. Н. Мишкин, П. И. Яковлев, Н. Д. Понсеев, А. Р. Саргыдаев, Т. В. Ноен, М. М. Ошонеников, В. П. Перликова, С. И. Ниши-тин, М. М. Бельх, Л. Д. Барашкова, В. М. Неус-тросов, И. П. Листиков, Э. И. Монастырев, Н. М. Адамов, В. Е. Попов, М. Д. Николаев, К. К. Пермяков, И. Д. Неустросов.

Партийнай, советский үлэ, тыыл ветерана, Чурапчы сэлэһиниһити олохтооҕо

ВАСИЛЬЕВ Иван Петрович

өлбүтүнэн дьирин кутурданын тирдэллэр:

—Партийнай, советский үлэ, тыыл ветерана Васильев Иван Петрович өлбүтүнэн көргөһү-гөр Васильева Варвара Дмитриевнага, оҕоло-ругар, сизиниһигэр улуус дыһаалатын профкома.

—Соловьев нойонлогор бочуоттаах гражда-нина, советский, партийнай үлэһит Васильев Иван Петрович өлбүтүнэн көргөһүгөр, оҕоло-ругар, сизиниһигэр, аймахтарыгар Соловьев ной-онлогор дыһаалтата, кырдыаастарын Сэбиэте.

—Партийнай, советский үлэһит, коммунист Васильев Иван Петрович өлөн туорабытынан көргөһүгөр Варвара Дмитриевнага, оҕоло-ругар, сизиниһигэр улуустаагы партиа райкома, вете-раннар Сэбиэттэрэ.

—Көргөһүгөр Варвара Дмитриевнага, оҕоло-ругар, сизиниһигэр улуустаагы киһи антеиа коллектив.

—Таптыыр көргөһө, аҕалара, эһэлэрэ Васи-льев Иван Петрович өлбүтүнэн көргөһүгөр Вар-вара Дмитриевнага, оҕолоругар, сизиниһигэр, аймахтарыгар Чурапчыттан, Мырылаттан, Дьо-нуускайтан, Амматтан Сибирьковтар.

—Көргөһүгөр, балыкыа үлэһит ветераныгар Васильева Варвара Дмитриевнага, ылдыгыгар,

оҕо консультантыи Фельдшеригэр Алексеева Марианна Ивановнага улуустаагы киһи ба-дыһа администрацията, профкома, коллек-тива.

—Таптаалаах күндү көргөһө Иван Петрович өлбүтүнэн Васильева Варвара Дмитриевнага Дьонуускайтан, Зыряккаттан, Мыыдыраайыттан, Чурапчыттан Ностуруойантар.

—Көргөһүгөр Варвара Дмитриевнага, оҕоло-ругар табаарыстара К. К. Пермяков, Н. М. Матвеев.

—Көргөһүгөр Варвара Дмитриевнага, оҕоло-ругар, сизиниһигэр Дьириттөн табаарыстара Сергеев С. И., Дмитриев Н. С., Филиппов М. П., Павлов Д. В., Аммосов А. Д., Илларионов В. Д., Заболоцкая С. М., Кузьмина А. Т., Тарасов Н. П., Адамов П. К., Данилов М. К. уонна киһи-лэр дьээс көргөһүгөр.

—Таптаалаах араата Иван Петрович өлбүт-үнэн кыһагыгар Алексеева Марианна Ивановнага табаарыстара Зыряковтар.

—Күндү таптаалаах таадыра Васильев Иван Петрович өлбүтүнэн көргөһүгөр Варвара Дми-триевнага, оҕолоругар, күтүөттүгөр, сизиниһи-гэр Чурапчыттан Поповтар, Барашковтар, Со-ловьевтар.

—Көргөһүгөр Варвара Дмитриевнага, оҕоло-ругар, сизиниһигэр маллара Поповтар, Тара-совтар, Посельскийдар.

Күндү көргөһүм, арабыт, эһэлэбит, Чурапчы сэлэһиниһити олохтооҕо

АММОСОВ Николай Дмитриевич уһун ыраахан ыарымыттан муус устар 7 күнү-гөр өлбүтүн, дьириттик курутууиан туран, бары аймахтарыгар, табаарыстарыгар, билэр дьону-гар иһитиниһэрэбит.

Көргөһө, оҕолоһо, киһиниһтэрэ, күтүөттэрэ, сизиниһэрэ.

Кутурданын тирдэллэр:

—Таптаалаах көргөһө, аҕалара, убайдара Ам-мосов Николай Дмитриевич өлбүтүнэн көргө-һүгөр саҕастарыгар Аммосова Клара Василье-внага, оҕолоругар Спенцовтар, Новгородовтар, Аржановтар, Платоновтар, Кузьменковтар.

—Кыһагыгар күндү киһиниһтэрэгэр Любага, күтүөттүгөр уолларыгар Димага, сизиниһигэр Туярага, Иортуянага, Айталга Амма сэлэ-һиниһиттэн, Алтантан, Сатаарайтан, Уйбээ Вүлүү Хоротуттан, Полюновскайтан, Чаньыртан, Тох-түртөн, Дьонуускайтан бары аймахтара.

—Кыһагыгар Татьяна Николаевна, күтүөт-түгэр Петр Давыдович Дьачковскайдарга Чурап-чыттан Сысоялтыианар, Матвеевтар, Хатыласт-тар.

—Уолугар Аммосов Василий Николаевичка биһигэ үөрэххит табаарыстара.

—Таптаалаах көргөһө Аммосов Николай Дмитриевич өлбүтүнэн көргөһүгэр, урукку үлэ-һитиһигэр, ветеранырыгар Клара Василье-внага, оҕолоругар, сизиниһигэр Чурапчытаагы почтовой сибээс администрацията, профкома, биһигэ үлэһэбит дьыһаһаа Барашкова В. Д., Захарова Е. Е., Дьачковскай В. П., Посельская А. Н., Аминатова М. П., Егорова М. П.

—Кыһагыгар Татьяна Николаевна, күтүөт-түгэр Петр Давыдович Дьачковскайдарга, сизиниһи-гэр Айтага, Владиска Татьяна Николаевнаны кытта биһигэ үөрэххит табаарыстара, учуутала Марфа Владимировна Сивцева.

—Таптаалаах аҕалара Николай Дмитриевич өлбүтүнэн бэйэлэрин үлэһитиһтэрэгэр Дмитрий Николаевич, Василий Николаевич Аммосовтар-га улуустаагы ЖКХ управлешетин админис-трацията, профкома.

Таптаалаах уолум, бырааныт, убайыт, кө-ргөһүм, арабыт, Чурапчы сэлэһиниһити олох-тооҕо

БАРАШКОВ Гаврил Инокентьевич ыраах айаһага ылдыан хомолтолоохтун өлбү-түн, дьириттик курутууиан туран, табаарыста-рыгар, билэр дьонуугар иһитиниһэрэбит.

Ийэтэ, биһигэ төрөөбүттэрэ, көргөһө, оҕолоһо.

Кутурданын тирдэллэр:

—Көргөһүгэр баатыларыгар, эдьийдэригэр Барашкова Ирина Петровнага, оҕолоругар, ийэ-тигэр Барашкова Татьяна Петровнага, биһигэ

АТЫҔЫЛЫҔЫТ

Вайбит ыһаалааһыттан, маһаһыиһаһытыгар саҕа нэлбүт УАЗ, КаМАЗ автомашиналар араас сап-лаас чаястарыи, КаМАЗ, «Урала», МАЗ автомашиналар көдүөһэлэрии эрөһиниһэлэрии уонна хайаайыстыбаи-най (оһох билиһитэлэрэ, биһэрэлэр, сүтэлэр, о. д. а.) табаардари.

«Чурапчыагроснаб» АО.

«Заноронец-968» автомашинаны. Саппаас чааһа эл-бэх.

Ууллук ыһаагы, ууллук бизиш.

Шифери, фанераны.

Билсэр тел. 25-327.

төрөөбүттүгэр Егор, Инокентий, Иван, Иота Барашковтарга Уордарттан, Хадаартан, Чурап-чыттан Степановтар, Чурапчыттан Дьачковскай-дар, Дьириттан Захаровтар.

—Ийэтигэр Татьяна Петровнага, көргөһүгэр Барашкова Ирина Петровнага, оҕолоругар Ага-фь, Надежда Степановтар, Гоша, Ага Попов-тар, Дария, Егор Степановтар.

—Таптыыр көргөһө, аҕалара Барашков Гав-рил Инокентьевич өлбүтүнэн көргөһүгэр, бэй-элэрии үлэһитиһтэрэгэр Барашкова Ирина Пет-ровнага, оҕолоругар, аймахтарыгар Чурапчы сэлэһиниһити «Вереска» уһуулааны коллектив.

—Көргөһүгэр Ирина Петровнага, ийэтигэр Татьяна Петровнага, оҕолоругар, биһигэ төрө-бүттүгэр, аймахтарыгар чугас маллара Ко-ловтар, Захаровтар, Сергеевтар, Софроновтар, Бомбосовтар, Абрамовтар, Мироновтар, Захаров-тар, Ногоничыианар, Местиниковтар, Ногоничы-ианар.

—Көргөһүгэр Ирина Петровнага, Чурапчы алын сүһүөх оскуолатыи 6-с кюрүлүн ынгуос-ипчатыгар Оксанага, үөрэнэччилэригэр Мари-нага, Гавьяга оскуола үөрэнэччилэрэ, киһилэр төрөһүттэрэ, учууталлара.

Күндү оҕолоһо, «Сахаэроконтроль» Чурап-чытаагы сулуусуатыи үлэһитэ

КОНДРАТЬЕВ Иван Иванович

муус устар 7 күнүгөр эдэр сааһыгар хомолто-лоохтун күи сириттэн өлөн туорабытыи, дь-ириттик курутууиан туран, аймахтарыгар, та-баарыстарыгар, билэр дьонуугар иһитиниһэрэбит.

Ийэтэ, аҕата, көргөһө, оҕолоһо, биһигэ төрөөбүттэрэ.

Кутурданын тирдэллэр:

—Күндү күтүөттүгэр Вани өлбүтүнэн көргө-һүгэр кыһагыгар, баатыларыгар Мусьага, оҕо-лоругар сизиниһигэр, Вани ийэтигэр, аҕаты-гар, биһигэ төрөөбүттүгэр Муся ийэтэ, биһи-гэ төрөөбүттэрэ.

—Көргөһүгэр Марфа Семеновнага, оҕоло-ругар, ийэтигэр, аҕатыгар биһигэ төрөөбүттү-гэр, чугас аймахтарыгар өр сылларга биһигэ үлэһэбит табаарыстара, Чурапчытаагы метео-сулуусна уонна «Полет» муниципальнай та-риитэ коллективтара.

—Таптаалаах оҕолоһо Кондратьев Иван Иванович өлбүтүнэн төрөһүттүгэр тыыл, үлэ ветеранырыгар, Хайахсит нойонлогор олохтоохторугар Кондратьев Иван Гаврилье-вичка, Филиппова Марина Петровнага, көргө-һүгэр, оҕолоругар, биһигэ төрөөбүттүгэр, ба-ры чугас дьонуугар, аймахтарыгар Хайахсит нойонлогор дыһаалтата, ЖКХ, бааһынай хайаа-йыстыбаларыи ассоциацията.

—Ийэтигэр Марина Петровна Филипповнага аҕатыгар Иван Гаврильевич Кондратьевка, көргөһүгэр Марфа Семеновнага, оҕолоругар Нарыйаанага, Айсегиһа, биһигэ төрөөбүттү-гэр, чугас дьонуугар Дьириттөн таадыра Миха-ил Петрович, Инокентий Афанасьевич Фи-липповтар, Петр Петрович Павлов уонна ки-һилэр дьээс көргөһүгэр.

—Бойэтиа үлэһитиһтэрэгэр эдьийиһигэр, бух-галтер Полина Семеновна, билэлэр, үөрэтэ-чи-маастар Николай Михайлович Хованов-тарга «Арчы» үөрэтэр-үлэһтэр комбинат адми-нистрацията, коллектив.

Редакторы солбуйааччы А. М. СЛЕПЦОВ.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапчы, ул. Карла Маркса, 26 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор — 21-332, отделы — 21-265.

Чурапчинская улусная типография. Национальной издательско-полиграфической компании «Сахаполиграфиздат». ЗАКАЗ № 39—40 Подписано в печать: 08.04.99 г. Тираж: 2560.

Учредители (соучредители) газеты—Редакция, Администрация улуса, Нацио-нальная издательско-полиграфическая компания «Сахаполиграфиздат». Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.

Индекс газеты: 54907

Автор суругар оталлар санаа редакция позициятыгар малды сеп түбөһөр буолбатах. Сурунна кыһаһа чакчылар кырдыктаахтарыгар эиһити-ниһи автор тус бэйэтэ сүгүр.